

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра загальної і соціальної психології та соціології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилук С. В.

Протокол № 7 від 18.04.2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ЯКІСНІ МЕТОДИ У СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

підготовки магістра

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності 054 Соціологія

освітньої програми Соціологія

Луцьк – 2017

2018-5-5 11:59

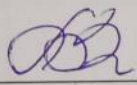
Програма навчальної дисципліни «Якісні методи у соціологічних дослідженнях» підготовки магістра, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 054 Соціологія, за освітньої програмою Соціологія.

Розробник: Ліщук-Торчинська Т.П., доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології, кандидат філософських наук, доцент кафедри соціології.

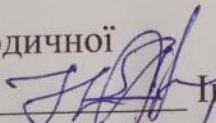
Рецензент: Сальнікова С.А., доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри загальної та соціальної психології і соціології

протокол № 2 від 2 жовтня 2017 р.

Завідувач кафедри: Засекіна Л. В.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології
протокол № 2 від 4 жовтня 2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету Іванашко О. Є.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Ліщук-Торчинська Т.П. 2017 р.
2018-5-5 12:00

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності денної форми навчання і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
		Рік навчання 1-й
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>	054 Соціологія	Семестр 11-ий
	Соціологія	Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 14 год. Лабораторні 18 год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Магістр	Самостійна робота 86 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності заочної форми навчання і представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
		Рік навчання 1-й
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>	054 Соціологія	Семестр 11-ий
	Соціологія	Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 6 год. Лабораторні 8 год.

		Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: немає	Магістр	Самостійна робота 110 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Навчальна дисципліна «Якісні методи у соціологічних дослідженнях» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр».

Мета навчальної дисципліни є формування у магістрантів знань, компетенцій і навичок щодо здійснення наукового пошуку в якісній стратегії соціологічного дослідження, засвоєння методологічних основ з використання якісних методів у соціологічних дослідженнях, інтерпретації та оформлення результатів досліджень.

Міждисциплінарні зв'язки: курс дотичний до курсів «Сучасні соціологічні теорії», «Методологія та програмування соціологічних досліджень».

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- теоретичні основи якісної соціології;
- сфера застосування якісних методів в соціології;
- теорія та технологія проведення глибинних інтерв'ю;
- теорія та методологія методу аналізу ситуацій;
- основні характеристики методу фокус-груп;
- особливості і застосування біографічного методу;
- специфіка проведення включеного спостереження;
- основні стратегії аналізу в якісних дослідженнях.
- використання способів теоретизування в якісному дослідженні;
- розробка сценаріїв фокус-груп;
- організація і проведення інтерв'ю, аналіз та інтерпретація даних інтерв'ю;
- застосування методу аналізу ситуацій;
- розробка процедури, проведення включеного спостереження й аналіз отриманих даних.
- використання якісних методів в аналізі різних сфер суспільного життя.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структуру навчальної дисципліни для денної форми навчання представлено у вигляді таблиці 3.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Методологічні основи і типи якісного соціологічного дослідження						
Тема 1. Історія та методологічні основи якісного соціологічного дослідження	13	2	–	–	10	1
Тема 2. Біографічний метод як тип якісного дослідження	17	2	2	2	10	1
Тема 3. Усна історія (oral history)	24	4	4	2	12	2
Разом за модулем 1	54	8	6	4	32	4
Змістовий модуль 2. Методи якісного соціологічного дослідження						
Тема 4. Напівструктуроване глибинне інтерв'ю	23	4	2	4	12	1
Тема 5. Наративне інтерв'ю	25	4	4	4	12	1
Тема 6. Аналіз випадку (case study)	13	2	–	–	10	1
Тема 7. Спостереження в якісному дослідженні	17	2	2	2	10	1
Тема 8. Метод фокус-груп	18	2	4	–	10	2
Разом за модулем 2	96	14	12	10	54	6
Всього годин:	150	22	18	14	86	10

Структуру навчальної дисципліни для заочної форми навчання представлено у вигляді таблиці 4.

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Методологічні основи і типи якісного соціологічного дослідження						
Тема 1. Історія та методологічні основи якісного соціологічного дослідження	15	–	–	–	13	2
Тема 2. Біографічний метод як тип якісного дослідження	18	–	2	–	13	3
Тема 3. Усна історія (oral history)	22	2	2	2	14	2
Разом за модулем 1	55	2	4	2	40	7
Змістовий модуль 2. Методи якісного соціологічного дослідження						
Тема 4. Напівструктуроване глибинне інтерв'ю	18	2	–	–	14	2
Тема 5. Наративне інтерв'ю	20	2	2	–	14	2
Тема 6. Аналіз випадку (case study)	18	–	–	2	14	2
Тема 7. Спостереження в якісному дослідженні	20	2	–	2	14	2
Тема 8. Метод фокус-груп	19	–	2	–	14	3
Разом за модулем 2	95	6	4	4	70	11
Всього годин:	150	8	8	6	110	18

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Образ соціальної реальності в якісній соціології.
2. Мови результату якісного дослідження.
3. Позиція дослідника у дослідницькому процесі.
4. Класичні якісні біографічні дослідження.
5. Методологічні підходи до історій життя.
6. Автобіографічна пам'ять і соціальна групова пам'ять.
7. Мотивування написання автобіографії.
8. Життєвий шлях особи та історіописання.
9. Напрями біографічних досліджень.
10. Концепт усної історії.
11. Планування вибірки у якісному дослідженні.
12. Типи якісних інтерв'ю.
13. Взаємовідносини з респондентами в процесі інтерв'ю.
14. Техніка проведення напівструктурованого інтерв'ю.
15. Контроль за ходом напівструктурованого глибинного інтерв'ю.
16. Транскрибування інтерв'ю.
17. Аналіз тексту напівструктурованого інтерв'ю. Види аналізу.
18. Приклади досліджень із застосуванням методу «аналіз випадку».
19. Профілактика «професійного вигорання» в польовій роботі соціолога.
20. Методи аналізу якісних даних в case study: побудова ідеальних типів, ілюстративний метод, метод згоди, метод різниці Дж. С. Мілля, поступальна апроксимація.
21. Специфіка написання звіту дослідження, проведеного з використанням методу case study. Підготовка публікації.
22. Наукове спостереження і спостереження у повсякденному житті.
23. Місце методу спостереження серед інших методів збору соціологічної інформації.
24. Фокусування спостереження. Що спостерігати?
25. Формування загальних принципів наукового спостереження в природничих і суспільних науках.
26. Специфіка спостереження в соціології.
27. Розвиток нових технік фокус-груп.
28. Роль модератора у фокус-групі.
29. Визначення місця проведення дослідження.
30. Методики підвищення надійності методу фокус-груп.
31. Критерії перевірки при проведенні фокус-груп.
32. Фіксація інформації у фокус групі.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ) -----

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Контрольно-оцінні методи успішності навчання включають: перевірку знань студентів на основі застосування поточного і підсумкового контролю знань.

Поточне оцінювання включає оцінювання участі у практичних і лабораторних заняттях.

Поточне оцінювання з відповідних тем складає максимум 40 балів:

Практичні заняття – 7 практичних занять – (1 заняття – 2,5 бали) 17,5 бали;

Лабораторні заняття – 9 лабораторних занять (1 заняття – 2,5 бали) 22,5 бали.

Участь у практичних і лабораторних заняттях, за яку студент отримує максимальний бал, передбачає, що:

- студент глибоко аналізує всі питання, дає вичерпні відповіді на них;
- логічно, послідовно і науково викладає матеріал;
- підкріплює виклад фактами, прикладами;
- знає основні і додаткові джерела з теми заняття;
- вміє критично проаналізувати опрацьовану літературу;
- вміє зробити самостійні висновки;
- бере активну участь в обговоренні та в дискусіях.

– володіє навичками та вміннями застосовувати засвоєний матеріал на практиці.

Модульний контроль передбачає виконання 2-х модульних контрольних робіт. Модульне оцінювання з відповідних тем складає максимум 60 балів: 1-а модульна контрольна робота – 20 балів, 2-а модульна контрольна робота – 40 балів.

Виконання модульної контрольної роботи, за яку студент отримує найвищий бал, передбачає, що він

- може дати коротке визначення основних понять, термінів;
- повно й аргументовано висвітлює питання контрольної роботи;
- швидко й точно розв'язує тестові завдання;
- уникає при виконанні завдань механічних помилок.

Підсумкова оцінка виставляється без складання іспиту за згодою студента за умови отримання упродовж семестру за поточний і модульний контроль не менше 75 балів.

Поточний контроль (макс = 40 балів)							Модульний контроль (макс =60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 2	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	20	40
–	5	7,5	7,5	10	5	5		
							100	

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Скокова Л. Біографічний метод в соціології: традиція і сучасний досвід / Л. Скокова. – К. : Ін-т соціології НАНУ, 2004. – 204 с.

2. Якісні дослідження в соціологічних практиках : навчальний посібник / За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. – К. : Інститут соціології НАНУ, 2009. – 400 с.

3. Биографический метод: история, методология, практика / Под ред. Е. Мещеркиной, В. Семеновой. – М. : Ин-т социологии РАН, 2004. – 148 с.

4. Готлиб А. С. Качественное социологическое исследование : познавательные и экзистенциальные горизонты / А. С. Готлиб. – Самара : Универс-груп, 2004. – 448 с.

5. Семенова В. В. Качественные методы. Введение в гуманистическую социологию : учеб. пособие для студентов вузов / В. В. Семенова ; Ин-т социологии РАН. – М. : Добросвет, 1998. – 289 с.

6. Штейнберг И., Качественные методы. Полевые социологические исследования / И. Штейнберг, Т. Шанин, Е. Ковалев, А. Левинсон ; под ред. И. Штейнберга. СПб. , 2009. – 352 с.

7. Marvasti B. Amir. Research in Sociology : An introduction. – London, Thousand Oaks, New Delhi : Sage Publications, 2001. – 160 p.

Додаткова

1. Альмодавэр Ж.П. Рассказ о жизни и индивидуальная траектория: сопоставление масштабов анализа / Ж.П. Альмодавэр // Вопросы социологии. – 1992. – Т.1. – № 1. – С. 98–104.

3. Бергер П.Л. Социальное конструирование реальности / П.Л. Бергер, Т. Лукман. – М.: Медиум, 1995. – 323 с.

4. Берто Д. Семейное владение и семья: трансмиссии и социальная мобильность, прослеженные на 5 поколениях / Д. Берто ; И. Берто-Вьям // СОЦИС. – 1992. – № 2. – С.132–140.

5. Брунер Дж. Жизнь как нарратив / Дж. Брунер ; пер. М. Соколовой // Постнеклассическая психология. Социальный конструкционизм и нарративный подход. – 2005. – № 1(2). – С. 9–29.

6. Бургос М. История жизни. Рассказывание и поиск себя / М. Бургос // Вопросы социологии. – 1992. – Т.П. – №2. – С.123–130.

7. Бурдьё П. Биографическая иллюзия / Пьер Бурдьё; [пер. с франц. Е. М. Мещеркиной] // Интер. – 2002. – № 1. – С. 75–81.

8. Гиртц К. С точки зрения туземца: о природе понимания в культурной антропологии / К. Гиртц // Девятко И. Ф. Модели объяснения и логика социологического исследования. – М.: ИСАН, 1996. С. 90–91.

9. Гірц К. «Насичений опис» – у пошуках інтерпретативної теорії культури / К. Гірц // Гірц К. Інтерпретація культур. Вибрані есе. – К. : Дух і літера, 2001. – С. 3–42.

10. Голубович И. В. Язык «историй жизни» и ренессанс биографического метода / И. В. Голубович // Мова і культура. Науковий щорічний журнал. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2003. – Вип. 6. – Т. 1. Філософія мови і культури. – С. 114–121.

13. Грінченко Г. (Авто)біографічне інтерв'ю в усно історичних дослідженнях: до питання про теорію нарративного аналізу / Гелінада Грінченко // Схід/Захід. Історико-культурологічний збірник / Схід. Ін.-т українознавства ім. Ковальських та ін.; Редкол.: В. В. Кравченко (голов. ред.) та ін. – Х.: Майдан, 1998. Вип. 11–12: Спец. вид.: Усна історія в сучасних соціально-гуманітарних студіях: теорія і практика досліджень / За ред. В. Кравченка, Г. Грінченко. – Х.: ТОВ «НТМТ», 2008. – С. 59–76.

14. Грінченко Г. Між визволенням і визнанням: примусова праця в нацистській Німеччині в політиці пам'яті СРСР і ФРН часів "холодної війни" : монографія / Г. Г. Грінченко; Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. – Х. : НТМТ, 2010. 336 с.

15. Грінченко Г.Г. Проведення та аналіз автобіографічного нарративного інтерв'ю: метод Фріца Шутце // Вісник Харківського національного університету

імені В. Н. Каразіна. – Серія :Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. 2008. – № 822. – Вип. 10. – С. 186–194.

16. Забаев И.В. Логика анализа данных в обоснованной теории (grounded theory): версия Б.Глезера / И.В. Забаев // Социология 4М. – 2011. – №32. – С.124–142.

17. Знанецький Ф. Автобіографічний метод у соціології / Ф. Знанецький ; [пер. Л. Скокова] // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 6. – С. 160–170.

18. Кісь О. Усна історія: становлення, проблематика, методологічні засади / О. Кісь // Україна Модерна. – 2006. – Т. 11. – С. 7–24.

19. Ключкина О.Б. Построение теории на основе качественных данных / О.Б. Ключкина // Социологические исследования. – 2000. – № 10. – С. 92–101.

20. Кнэхт Н. П. Осмысление прошлого как опыт самопознания (к философии автобиографии) / Н. П. Кнэхт // Известия Томского политехн. ун-та. 2005. – Т. 308. – № 4. – С. 196–200.

21. Козлова Н.Н. Методология анализа человеческих документов / Н.Н. Козлова // Социологические исследования. – 2004. – № 1. – С. 14–26.

22. Козлова Н.Н. Опыт социологического чтения «человеческих документов», или Размышления о значимости методологической рефлексии / Н.Н. Козлова // Социологические исследования. – 2000. – № 9. – С. 22–32.

23. Козлова Н. Я так хочу назвать кино. «Наивное письмо» : опыт лингво-социологического чтения / Н. Козлова, И. Сандомирская. – М.: Гнозис, 1996.

24. Лепкий Б. С. Казка мого життя // Твори: в 2 т. / Б. С. Лепкий. К. : Дніпро. Т. 2. : Повість. Спогади. Виступи. [Упоряд. та автор приміт. М. М. Льницький].1991. – С. 317–610.

25. Ліщук-Торчинська Т.П. Бачення подій української історії в жіночих автобіографічних наративах початку ХХІ століття / Т.П. Ліщук-Торчинська // Українознавчий альманах. – Вип. 6. – К.: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – С. 39–44.

26. Ліщук-Торчинська Т. П. Пошуково-дослідницький проект «Ставлення українців до історичного минулого» в рамках якісної стратегії соціологічного дослідження / Т. П. Ліщук-Торчинська // Соціологічні студії. Науково-практичний журнал. – 2017. – № 2 (11). – С. 40–47.

27. Ліщук-Торчинська Т.П. Усна історія та соціальна пам'ять: точки дотику / Т.П. Ліщук-Торчинська // Науковий вісник Волинського національного університету: Філософські науки. – 2010. – № 28. – С.50–56.

28. Лукина М.М. Технология интервью: учебное пособие для вузов / М.М. Лукина. –2-е изд., доп. – М. : Аспект-пресс, 2008. – 192 с.

29. Михайлова, Е. А. Кейс и кейс-метод: процесс написания кейса (начало) / Е. А. Михайлова // Маркетинг. 1999. № 5. С. 113–120.

30. Михайлова, Е. А. Кейс и кейс-метод: процесс написания кейса (продолжение) / Е. А. Михайлова // Маркетинг. – 1999. – № 6. – С. 117–123.

31. Незвичайні долі звичайних жінок: Усна історія ХХ століття / Гол. упорядник Іроїда Вінницька [Бібліотека «Україна Модерної», серія «Щоденники,

спогади, інтерв'ю, число 1]. – Львів: Вид-во «Львівської політехніки», 2013. – 836 с.

32. Ньюман Л. Анализ качественных данных / Л. Ньюман // Социологические исследования. – 1998. – № 12. – С. 101–114.

33. Ньюман Л. Полевое исследование / Л. Ньюман // Социологические исследования. – 1999. – № 4. – С. 110–121.

34. Розенталь Г. Реконструкция рассказов о жизни: принципы отбора, которыми руководствуются рассказчики в биографическом интервью / Г. Розенталь // Хрестоматия по устной истории ; пер., сост., введение, общ. ред. М. В. Лоскутовой. – СПб., 2003. – С. 322–355.

35. Розенталь Г. Цілюща дія розповідання історій: до питання про умови розповідання історій у контексті дослідження та терапії / Г. Розенталь // Схід–Захід. Випуск 11–12. Усна історія в соціально-гуманітарних студіях: теорія і практика досліджень ; за ред. В. Кравченка і Г. Грінченко. Харків, 2008.

36. Пастушенко Т. Метод усної історії та усно історичні дослідження в Україні / Т. Пастушенко // Історія України. – 2010. – № 17–18 (657–658).

37. Принс Ї. Усна історія / Ї. Принс // Нові підходи до історіюписання ; за ред. П. Берка; пер. з англ. – К.: Ніка-Центр, 2010. – С. 145–186.

38. Ситуационный анализ или анатомия кейс-метода / под ред. Ю.П. Сурмина. – Киев: Центр инноваций и развития, 2002. – 286 с.

39. Страусс А. Основы качественного исследования: обоснованная теория, процедуры и техники / А. Страусс, Дж. Корбин ; пер. с англ. и послесловие Т. С. Васильевой. – М. : Эдиториал УРСС, 2001. – 256 с.

40. Схід–Захід. Випуск 11–12. Усна історія в соціально-гуманітарних студіях: теорія і практика досліджень / За ред. В. Кравченка і Г. Грінченко. – Харків, 2008. 432 с.

41. Томпсон П. Голос прошлого. Устная история / Пол Томпсон ; пер. с англ. М. : Весь Мир, 2003. 368 с.

42. Томпсон П. История жизни и анализ социальных изменений / П. Томпсон ; пер. с англ. // Вопросы социологии. – 1993. – №1–2. – С.129–138.

43. Тош Д. Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка / Д. Тош ; пер. с англ. – М.: Издательство «Весь Мир», 2000. – 296 с.

44. Троцук И. В. Теория и практика нарративного анализа в социологии. Монография / И. В. Троцук. – М. : Издательство «Уникум-центр», 2006. – 207 с.

45. Филюшкин А. И. Методические указания по проведению исследований по устной истории / А. И. Филюшкин // Режим доступа: <http://www.nashpolytech.ru/index.php>

46. Фукс-Хайнритц В. Биографический метод / В. Фукс-Хайнритц ; пер. Е. Ю. Мещеркиной // Биографический метод в социологии: история, методология, практика ; под ред. Е. Ю. Мещеркиной, В. В. Семеновы. – М. : Институт социологии РАН, 1994. – С. 11–41.

47. Хрестоматия по устной истории / Пер., сост., введение, общ. ред. Лоскутовой. М.В. – СПб.: Изд-во Европ. ун-та в С.-Петербурге, 2003. – 396 с.

48. Шанин Т. Методология двойной рефлексивности в исследованиях современной российской деревни / Т. Шанин // Ковалев Е.М., Штейнберг И.Е.

Качественные методы в полевых социологических исследованиях. М.: Логос, 1999.

49. Шевців Г. М. Автобіографічна пам'ять як необхідна умова конструювання автобіографічного наративу / Г.М. Шевців // Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. Серія літературознавство. – Випуск 1 (65). – Частина друга. – Харків : ППВ „Нове слово”, 2011. С. 153–159.

50. Шютце Ф. Биографическое исследование и нарративное интервью / Ф. Шютце // Neue Praxis, 13:3, 1983. S.283-293 (uebers. von E.Mescherkina).

51. Ядов В. А. Стратегия социологического исследования: Описание, объяснение, понимание социальной реальности : учеб. пособие / В. А. Ядов. – 3-е изд., испр. – М. : Омега-Л, 2007. – 567 с.

52. Ярская-Смирнова Е.Р. Социокультурный анализ нетипичности / Е.Р. Ярская-Смирнова. – Саратов СГТУ, 1997. – 272 с.

53. de Man Paul. Autobiographie als Maskenspiel / Paul de Man // Die Ideologie des Ästhetischen / Paul de Man. – Frankfurt a. – М. : Suhrkamp, 1993. – S. 131–146.

54. Pietzcker Carl. Die Autobiographie aus psychoanalytischer Sicht // Antike Autobiographien : Werke, Epochen, Gattungen / Carl Pietzcker ; Michael Reichel (Hrsg.). – Köhln : Böhlau Verla, 2005. – S. 15–27.

56. The oral history reader/Ed. by Robert Perks and Alistair Thomson. – London and New York: Routledge, 2002. – 479 p.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Методологічні підходи до історій життя
2. Сценарій життя респондента в якісному дослідженні.
3. Традиція вивчення «людських документів».
4. Питання достовірності інформації в писемних та усних джерелах.

Триангуляція.

5. Типи усних джерел.
6. Типи якісних інтерв'ю.
7. Напівструктуроване інтерв'ю, його особливості. Зміст інтерв'ю
8. Гайд напівструктурованого інтерв'ю.
9. Планування вибірки при проведенні інтерв'ю. Розмір вибірки.
10. Техніка проведення напівструктурованого інтерв'ю.
11. Взаємовідносини з респондентами при проведенні інтерв'ю.
12. Контроль за ходом інтерв'ю.
13. Транскрибування інтерв'ю.
14. Наративне інтерв'ю, особливості його організації і проведення.
15. Відносини «інтерв'юер – інформант» в наративному інтерв'ю.
16. Типи польових нотаток.
17. Профілактика «професійного вигоряння» в польовій роботі соціолога.
18. Стратегії аналізу даних в наративному інтерв'ю.
19. Аналіз наративного інтерв'ю (методика Ф. Шютце).

20. Аналіз нарративного інтерв'ю (методика Г. Розенталь)..
21. Аналіз нарративного інтерв'ю («насичений опис» К. Гірца)..
22. Аналіз нарративного інтерв'ю (Б. Глейзер, А. Страусс).
23. Визначення методу «аналіз випадку». Характерні ознаки методу. Сфера застосування методу..
24. Поняття ситуації та її основні різновиди..
25. Проектування дослідження в case study (обґрунтування вибору об'єктів (випадків). Проблема репрезентації. Поняття теоретичної вибірки).
26. Проектування дослідження в case study (дослідницькі питання і гіпотези. Роль теорії. Дизайн одиничного і множинного case study).
27. Технологія розроблення кейсів.
28. Методи аналізу якісних даних в case study: побудова ідеальних типів, ілюстративний метод, метод згоди, метод різниці Дж. С. Мілля, поступальна апроксимація.
29. Цінність спостереження. Роль спостерігача. Явне і приховане спостереження.
30. Критерії відбору інформантів при застосуванні методу спостереження.
31. Робота в полі при спостереженні. Збір даних.
32. Особливості фіксації польових спостережень.
33. Стратегії аналізу даних спостережень.
34. Приклади спостережень.
35. Методика проведення фокус-груп (розвиток методів і технік, які використовуються у фокус-групах; підготовка дослідницької команди; визначення мети, об'єкта і предмета дослідження; вибір тем дослідження і визначення їх числа; етапи дослідження).
36. Написання плану (гайда) для фокус-групи. Типологія питань у фокус-групі.
37. Вибірка. Рекрутування учасників.
38. Розвиток нових технік фокус-груп.
39. Роль модератора у фокус-групі.
40. Організація фокус-групового дослідження (визначення місця проведення дослідження; методики підвищення надійності методу фокус-груп; критерії перевірки при проведенні фокус-груп; фіксація інформації у фокус групі).
41. Аналіз і подання даних фокус-груп.
42. Складання кошторису фокус-груп.
43. Усно-історичне дослідження.
44. Усна історія в сучасному гуманітарному знанні.
45. Критика методу усної історії. Засоби підвищення надійності отриманих в усній історії даних.